

مجموعه

کلیساهای

نهمین اثر جهانی ایران

نهمین اثر جهانی ایران به نام مجموعه کلیساهای ارمنه ثبت شد. عبدالرسول وطن دوست - سرپرست هیأت اعزامی از ایران به اجلاس یونسکو - در گفتگو با ایسنا، توضیح داد: یکشنبه ساعت ۸ بعدازظهر به وقت محلی (ایالت کبک کانادا) پرونده مجموعه کلیساهای ارمنه از ایران در سی و دومین اجلاس کمیته میراث جهانی مطرح شد و به تصویب این کمیته رسید. او ادامه داد: با این پرونده، هیچ مخالفتی نشد و به محض طرح و ارائه آن توسط ایکوموس چند نماینده به طرفداری و حمایت از آن صحبت کردند. نماینده کانادا نیز به دلیل آماده کردن چنین پرونده‌ای، از ایران قدردانی کرد. همچنین مراکش، تونس، کنیا و چند کشور دیگر به طرفداری و حمایت از این پرونده صحبت کردند و از ارائه این مجموعه توسط ایران قدردانی شد. به علاوه، مجیدی به عنوان نماینده ایران از کمیته میراث جهانی به دلیل کمک‌های این کمیته برای ثبت مجموعه کلیساهای

تشکر کرد. وی یادآوری کرد: این مجموعه ثبت شده شامل سه کلیسای اصلی با نام‌های سنت تادئوس، سنت استپانوس، زور زور و چند بنای اطراف آن‌ها، همراه دهکده‌ها و قبرستان است. وطن دوست تأکید کرد: ایران از هم‌اکنون باید تلاش کند تا برای سال آینده، مجموعه سازه‌های آبی-تاریخی شوشتر مراحل خود را طی کند و نیز باید تلاش کند، هر سال دو اثر را برای ثبت در میراث جهانی پیشنهاد دهد. قره کلیسا (کلیسای تادئوس مقدس) که در نزدیکی شهر ماکو، در شمال غرب ایران قرار دارد، به دلیل وجود قبر تادئوس مقدس که در سال ۶۶ میلادی به شهادت رسیده است، برای مسیحیان منطقه، به ویژه ارمنه ارزش مذهبی زیادی دارد. همچنین از آنجا که تادئوس یکی از حواریون عیسی مسیح (ع) و از بنیانگذاران کلیسای ارمنی است، از زمان تدفین او، این محل به صورت یکی از زیارتگاه‌های مهم ارمنه درآمده است. اکنون قره کلیسا به صورت یکی از مراکز

است. هم‌چنین کلیسای استپانوس مقدس در شش کیلومتری روستای دره شام به فاصله ۱۵ کیلومتری غرب شهر جلفا در استان آذربایجان شرقی واقع است. استپانوس قدیس یکی از نخستین افرادی بود که به دین حضرت مسیح (ع) گروید و به دست حواریون آن حضرت غسل تعمید یافت. هر سال، ارمنه بسیاری از گوشه و کنار ایران به زیارت این مکان می‌آیند و در هفته زیارت قره کلیسا پس از انجام مراسم زیارت قبر تادئوس، به زیارت این دیر نیز می‌روند. ایران در سال ۱۳۸۶ فرصت خود را برای ثبت یک اثر تاریخی در فهرست میراث جهانی به دلیل رفع نشدن نواقص پرونده

رفتار حضرت محمد (ص) باشد. وی اظهار داشت: اگر کسی توان برگزاری این مراسم را نداشته باشد، غذای خاص این آیین را که شیربرنج است و به زبان ترکمن «سوید لاش» گفته می‌شود، می‌پزد و قبل از نماز مغرب به مسجد محله می‌برد تا نمازگزاران آن را بخورند و دعا کنند. این پژوهشگر بیان کرد: این آیین درحال منسوخ شدن نیست، بلکه درحال کم‌رنگ شدن است، چون همه مردم ترکمن این آیین را برگزار نمی‌کنند؛ اما بیشتر آن‌ها برگزار می‌کنند. به هر حال، باید بپذیریم، هر آیینی که در شرف از بین رفتن یا کم‌رنگ شدن است، ثبت شود. او گفت: این آیین فقط در میان مردم ترکمن برگزار می‌شود که گروهی از آن‌ها در استان گلستان، عده‌ای در خراسان شمالی و جمعیت اندکی در خراسان رضوی هستند.

در گذشته، این آیین فقط در میان مردان بوده، اما در تاریخی که مشخص نیست، در میان زنان نیز رواج یافته است. جقیقی نژاد اضافه کرد: آق قویون، یک آیین روحانی است که در پایان آن، مراسم مولودی خوانی با حضور روحانیون مسجد برگزار می‌شود و غذایی که در کل مراسم به مردم داده می‌شود، جنبه تبرک دارد. کسانی که در این جشن حضور دارند، از غذاها برای اقوام خود می‌برند تا آن‌ها نیز دعا کنند که در سن ۶۳ سالگی این آیین را برگزار کنند.

آق قویون؛ آیین سنتی

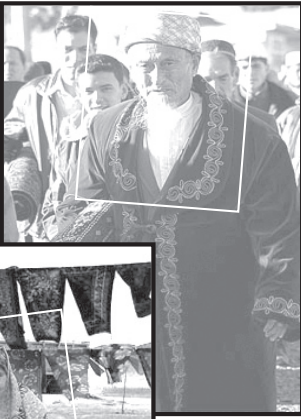
۶۳ ساله‌های ترکمن

دارند که سفیدرنگ هستند. رنگ سفید در بسیاری از فرهنگ‌ها، رنگ پاک است، مثلاً زن ۶۳ ساله در این روز، روسری سفید می‌پوشد و مرد ۶۳ ساله، عمامه سفید بر سر می‌بندد و در دل می‌گوید که من در این روز از رفتارهایی که توأم با گناه بوده‌ام، فاصله می‌گیرم و تلاش می‌کنم، رفتار و صفات حضرت محمد (ص) را در پیش بگیرم. او از این طریق می‌خواهد، خود را به یک مرحله از پاک‌ی برساند. او ادامه داد: این آیین توأم با ضیافت است و در آن، تدارک‌هایی دیده می‌شوند و صاحب مراسم از چند روز پیش به دلیل تعداد زیاد مهمانان، تدارک آیین می‌بیند؛ برنج تمیز می‌کند و هدایایی را می‌خرد. زنان هدایایی را به مرد یا زن ۶۳ ساله تقدیم می‌کنند که شامل پتو، لباس یا غذای محلی است و در مقابل، از آن‌ها هدیه‌ای گرفته می‌شود.

مرد و زن ۶۳ ساله در این مراسم دعا می‌کنند که خدایا به من رفتاری عطا کن که گوشه‌ای از

ادبیات مردم شناسی به این آیین، یک آیین گذار می‌گویند، یعنی گذر از یک مرحله‌ای از زندگی و ورود به مرحله دیگر که مانند آیین تولد یا ازدواج است.

شاهپور جقیقی نژاد در گفتگو با ایسنا، توضیح داد: مرد و زن ترکمن در ۶۳ سالگی، این آیین روحانی را برگزار می‌کنند تا خود را از گناهان دور کنند و رفتار و صفات حضرت محمد (ص) را در پیش بگیرد. البته افرادی نیز به استقبال این آیین می‌روند و در سن ۶۰ یا ۶۱ مراسم را به صورت اجامی انجام می‌دهند و در ۶۳ سالگی این آیین را به شکل مفصل به‌جا می‌آورند. وی بیان کرد: در این آیین، علایم و نشانه‌هایی وجود

آیین آق قویون، جشنی که در سن ۶۳ سالگی در میان مردم ترکمن برگزار می‌شود، توسط گروه پژوهشی اسطوره و آیین پژوهشکده مردم‌شناسی مستندسازی شد. عضو هیأت علمی پژوهشکده مردم‌شناسی درباره آیین آق قویون، گفت: در

ارسال پرونده جنگل‌های حرا به یونسکو

سرویس گردشگری: با توجه به جذابیت‌های منحصر بفردی که در جنگل‌های مانگرو (حرا) جزیره قشم وجود دارد، پرونده این اثر بزودی به عنوان اثر ملی طبیعی ثبت و برای ثبت جهانی به یونسکو ارسال خواهد شد. به گزارش روابط عمومی معاونت میراث فرهنگی، مدیر کل دفتر ثبت آثار تاریخی، فرهنگی و طبیعی با اشاره به تلاش یک ساله تیمی متشکل از تعدادی از کارشناسان اداره کل ثبت و تعدادی از اساتید دانشگاه و کارشناسان محیط زیست درخصوص تشکیل و تکمیل پرونده این اثر، بیان داشت که این پرونده مراحل نهایی تکمیل را سپری می‌کند و به احتمال فراوان جهت بررسی در اجلاس بعدی یونسکو در سال ۲۰۰۹ به این مرکز ارسال خواهد گردید. حسینعلی وکیل افزود: در راه تکمیل این پرونده و به جهت رعایت کلیه شرایط ثبت جهانی، از کارشناسان اتحادیه حفاظت جهانی محیط زیست (IUCN) نیز مشاوره گرفته شده است. وی افزود که

این اثر پیش از ارسال به مرکز ثبت جهانی می‌بایست ثبت ملی شود که پس از انجام ثبت دماوند بعنوان اولین اثر ملی طبیعی در روزهای آینده، کار انجام ثبت این جنگل‌ها نیز در آثار ملی ایران در دستور کار قرار دارد. برپایه همین گزارش، جنگل‌های مانگرو که در داخل کشور به جنگل حرا مشهور می‌باشد، دارای ویژگیهای منحصر بفردی است که همین امر موجب تلاش مسئولین برای ثبت جهانی این جنگل‌ها گشته است. تنوع پرندگان، تنوع پوشش گیاهی و تنوع دوزیستان بخشی از جذابیت‌های این جنگل‌ها می‌باشد. در این جنگل‌ها گونه‌ای از لاک‌پشت با نام لاک‌پشت عقابی وجود دارد که نسل آنها در سایر مناطق دنیا در حال از بین رفتن است و منطقه حفاظت شده حرا در جزیره قشم یکی از محل‌های تخم‌گذاری این لاک‌پشت‌ها می‌باشد. از سوی دیگر گونه‌های گیاهی این جنگل‌ها نیز دارای خاصیت زنده‌زایی و فیلتر کردن آب شور می‌باشد. ریشه‌های

از گوشه کنار

درگیری استرالیا و اسکاتلند بر سر ۶ جمجمه باستانی انسان

مقامات استرالیا برای بازگرداندن بقایای کشف شده انسان‌هایی متعلق به نیاکان استرالیا وارد اسکاتلند شدند. به گزارش باشگاه خبرنگاران، گروهی از مقامات استرالیا روز گذشته برای باز پس گیری بقایای کشف شده نیاکان خود در اسکاتلند، وارد این کشور شدند. بنا بر این گزارش، این بقایا که شامل، شش جمجمه و یک استخوان گوش است، بر طبق اظهارات مقامات استرالیا و تحقیقات باستان‌شناسان متعلق به نیاکان مردمان استرالیا است. براساس این گزارش، این بقایا که هم‌اکنون در موزه ملی اسکاتلند در شهر ادینبورگ نگهداری می‌شود، عامل درگیری و بحث ۱۰ ساله مقامات دو کشور شده است. این گزارش حاکیست، مقامات اسکاتلند معتقدند که این بقایا از بیش از صد سال پیش و زمانی که استرالیا هنوز تحت سلطه بریتانیا بود، در این کشور نگهداری می‌شده همین امر بر مالکیت آنها توسط اسکاتلندی‌ها تأکید می‌کند. گفتنی است، قرار است این مسأله در مذاکرات جدید مقامات دو کشور حل و فصل شود.

لواندا گرانترین شهر جهان

پس از لواندا پایتخت آنگولا، لندن؛ اسلو؛ نیویورک و توکیو در فهرست گرانترین شهر جهان جای دارند. به گزارش CHN طبق نتایج تحقیقات اعلام شده در اوایل سالجاری (۲۰۰۸)، لندن همچنان گرانترین شهر جهان است. طبق همین بررسی‌ها، اسلو پایتخت نروژ و نیویورک و سپس توکیو پایتخت ژاپن در ردیف‌های بعدی گرانترین شهرهای جهان جای گرفته‌اند. در این بررسی‌ها تأکید شده است که توجه به این نتایج در زمینه تأمین بودجه و طراحی برنامه‌های مهم بین‌المللی ازجمله برنامه‌های سفر یا اقامت خارجیان در این شهرها که به مراتب دشوارتر شده است، بسیار حائز اهمیت است اما صرف نظر از جنبه‌های یادشده، شهر «لواندا» پایتخت کشور آفریقایی آنگولا گرانترین و پرهزینه‌ترین شهرها در سراسر جهان هستند. در این شهر به دلیل اتکای عمده مردم به واردات مواد غذایی؛ تأمین هزینه زندگی در مقایسه با لندن یا پاریس و توکیو به مراتب گرانتر و دشوارتر است. شهرهای مسکو، کهنک، چهار شهر سویس (زوریخ، ژنو، بازل و برن) و شهر لیورویل پایتخت گابن نیز از دیگر شهرهایی هستند که در ردیف‌های بعدی پرهزینه‌ترین شهرهای جهان قرار دارند.

کشف قدیمی‌ترین تابوت‌های چوبی در مصر

قدیمی‌ترین تابوت‌های چوبی جهان که از دوران طلایی فراعنه باقی مانده‌اند، در محوطه‌ای متعلق به افراد بلندپایه آن دوران کشف شدند. به گزارش خبرنگاری دانشجویان ایران (ایسنا) به نقل از فرانس پرس، باستان‌شناسان موفق به کشف تعدادی تابوت چوبی چند هزار ساله در بقایای محوطه تاریخی آبی‌دس (Abydos) در جنوب مصر شدند که به احتمال زیاد از آن‌ها در مراسم خاکسپاری خانواده فراعنه و افراد بلندپایه تمدن مصر باستان استفاده می‌شده است. براساس اعلام سخنگوی هیأت ارشد آثار باستانی مصر، تابوت‌های کشف شده دست کم حدود سه هزار سال پیش از میلاد مسیح (ع) در سال‌های طلایی حکومت فراعنه و زمانی که اهرام ثلاثه مصر بنا شده، ساخته شده‌اند. از آن‌جا که تا به حال هیچ تابوتی در جهان با قدمت حدود پنج هزار سال کشف نشده، آن‌ها را قدیمی‌ترین تابوت‌های کشف شده از تمدن‌های دوره باستانی در جهان می‌توان دانست. در محوطه تاریخی آبی‌دس، مجموعه‌ای از مقبره‌های چند هزار ساله که اندازه و شکل متفاوتی دارند و به افراد بلندپایه سال‌های طلایی حکومت فراعنه بر مصر تعلق دارند، کشف شده‌اند. البته بقایای ۱۲ مقبره همراه آثاری تاریخی از جمله اشیای ساخته شده از عاج فیل شبیه مهره‌های شطرنج که تاکنون نمونه آن‌ها فقط در مقبره پسر توتانخامون کشف شده و احتمالاً یک نوع اسباب‌بازی ویژه اشراف است، همراه بقایای چند اسکلت کشف شده‌اند.

فروش آثار تاریخی پرو به جای سوغاتی

فروشندهگان سوغاتی‌های پرو به گردشگران، با فروش آثار تاریخی این کشور موجب رونق بیشتر کسب و کار خود شده‌اند! به گزارش ایسنا، صاحبان مغازه‌های ویژه فروش سوغاتی‌های پرو به گردشگران، همواره درآمد خوبی دارند؛ ولی این درآمد زمانی چشمگیر و رطیایی خواهد شد که تعدادی از آثار نادر تاریخی شهر ماجویچیو نیز به گردشگران فروخته شوند.

یکی از این اشیای تاریخی که فروشنده یکی از مغازه‌های فروش سوغاتی در لیما قصد فروش آن را داشت، یک کاشی منقوش زیباست که به دلیل خاصیت مغناطیسی آن، یکی از ارزشمندترین اشیای است که در شهر تاریخی ماجویچیو کشف شده است. از مدتی پیش، گزارش‌های زیادی به مقامات پلیس لیما درباره فروش آثار تاریخی پرو به گردشگران رسیده‌اند و این امر، پلیس لیما را بر آن داشت تا به انجام تحقیقاتی در این زمینه دست بزند که حاصل آن، دستگیری فروشنده آثار تاریخی در هنگامی بود که قصد داشت، یک عروسک تاریخی را به مبلغ شش دینیم دلار و کاشی منقوش مغناطیسی را به مبلغ ۵۰ دلار به دو پلیس که ظاهری مانند گردشگران داشتند، بفروشد. هرچند این امر، یک موفقیت برای پلیس پرو محسوب می‌شود، ولی هنوز این پرسش بی‌پاسخ مانده است که تا به حال چه تعداد از آثار تاریخی پرو از این کشور خارج شده‌اند و این آثار چگونه از مغازه‌های فروش سوغاتی سر درآورده‌اند. مدتی پیش نیز مجموعه‌ای شامل ۶۲۰ شیء تاریخی کشف شده در محوطه‌های تاریخی پرو، وقتی درحال انتقال به خارج از این کشور بود، به طور تصادفی در فردگاه لیما کشف شد.

حفر سه حلقه چاه برای

نجات شهر زیرزمینی

رئیس انجمن دوستداران میراث فرهنگی نوش‌آباد کاشان گفت: براساس قولی که کارشناس بخش میراث فرهنگی شهرداری نوش‌آباد داده است تا یک ماه آینده، سه حلقه چاه در شهر زیرزمینی نوش‌آباد با هدف جلوگیری از ریزش فاضلاب به این شهر زیرزمینی حفر می‌شوند. حمیدرضا انصاری‌فرد در گفتگو با ایسنا، ادامه داد: با اعتباری که در اختیار شهرداری نوش‌آباد قرار گرفته است و به پایان رسیدن کارهای کارشناسی و مطالعاتی در این شهر زیرزمینی، حفر سه حلقه چاه توسط پیمانکار بخش خصوصی انجام می‌شود. وی درباره وضعیت موزه مردم‌شناسی نوش‌آباد پس از تخریب سقف آن، اظهار کرد: با توجه به پیگیری‌های قبلی انجمن دوستداران میراث فرهنگی، کار مرمتی موزه آغاز شده است. اکنون با اقدام اداره میراث فرهنگی و گردشگری کاشان و بستن قرارداد بین شهرداری نوش‌آباد و معاونت فرهنگی سازمان میراث فرهنگی اصفهان، مرمت و استحکام‌بخشی پشت بام موزه مردم‌شناسی نوش‌آباد درحال انجام است. رئیس انجمن دوستداران میراث فرهنگی نوش‌آباد افزود: در این مرحله از مرمت موزه، سقف تخریب شده بنا که زمستان سال گذشته به دلیل برف و باران ریخت، با تأمین مصالح ساختمانی توسط اداره میراث فرهنگی کاشان و تأمین اعتبار ازسوی شهرداری نوش‌آباد مرمت می‌شود.

